

Sarajevo, 31.10.2016. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
24.10.2016.- 28.10.2016.

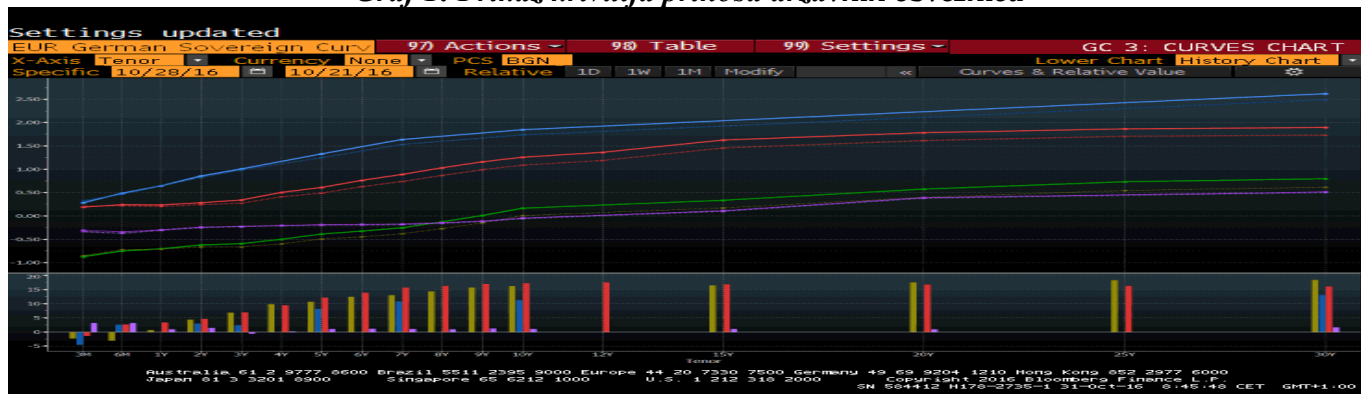
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	21.10.16	-	28.10.16		21.10.16	-	28.10.16		21.10.16	-	28.10.16		21.10.16	-	28.10.16	
2 godine	-0,66	-	-0,62	↗	0,82	-	0,85	↗	0,24	-	0,29	↗	-0,25	-	-0,24	↗
5 godina	-0,50	-	-0,39	↗	1,24	-	1,32	↗	0,49	-	0,61	↗	-0,20	-	-0,18	↗
10 godina	0,01	-	0,17	↗	1,73	-	1,85	↗	1,09	-	1,26	↗	-0,05	-	-0,04	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	21.10.16	-	28.10.16	
3 mjeseca	-0,852	-	-0,876	↘
6 mjeseci	-0,725	-	-0,756	↘
1 godina	-0,669	-	-0,679	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleni), SAD (plavi), Velike Britanije (crveni) i Japana (ljubičasti) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 28.10.2016. godine (pune linije) i 21.10.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Bolji podaci PMI indeksa koji su početkom proteklog tjedna objavljeni za eurozonu su utjecali na blagi rast prinosa obveznica eurozone, dok je bitniji rast zabilježen u srijedu, a isti je intenziviran u četvrtak, kada je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica povećan na najveću razinu od 24. svibnja ove godine. Rast prinosa u eurozoni je dio trenda rasta prinosa na globalnoj razini, zbog povećanih inflatornih očekivanja, kao i zbog povećane ponude obveznica članica eurozone u promatranom razdoblju. Glavni ekonomista Markita Williamson je izjavio da je gospodarstvo eurozone pokazalo nove znakove jačanja početkom četvrtog tromjesečja, te da najveći rast u tekućoj godini ukazuje na to da je moguće da bude i veći. On je dodao i to da bi izgledi jakog četvrtog tromjesečja mogli utjecati na rast špekulacija postupnog povlačenja kvantitativnih olakšica ECB-a. Tržišni sudionici očekuju da bi na sjednici ECB-a u prosincu trebalo da budu priopćeni detalji o budućnosti kvantitativnih olakšica, s tim da su zvaničnici ove institucije tijekom proteklog tjedna ukazivali na pozitivne učinke stimulativnih mjera, odnosno da će iste ostati na snazi sve dok se inflacija ne povрати na održive razine.

Europska komisija je zatražila od Vlade Italije pojašnjenje zbog čega je dozvolila da se određeni ciljevi, koji su dogovoreni tijekom ove godine s ovom institucijom, premaše uprkos tome što limit proračunskog deficita od 3% GDP-a nije prekršen. Pored Italije, Europska komisija je zatražila i određena pojašnjenja o pitanju financija od Španjolske, Cipra, Finske, Belgije, Portugalije i Litve.

Rejting agencija S&P je povećala izgleda kreditnog rejtinga Francuske (AA) na „stabilan“ sa „negativan“. Belgija je po rekordno niskim prinosima emitirala desetogodišnje (0,192%), petnaestogodišnje (0,567%) i tridesetogodišnje (1,003%) obveznice. Francuska je emitirala tromjesečne (-0,687%), šestomjesečne (-0,662%) i po rekordno niskom prinosu (-0,635%) jednogodišnje trezorske zapise, a Italija šestomjesečne trezorske zapise (-0,295%). Finska je po rekordno niskom prinosu od 0,411% emitirala obveznice s dospeljećem od 15 godina, dok je po većem prinosu Njemačka emitirala petogodišnje obveznice (-0,46%), a najveći rast prinosa u usporedbi s prethodnim aukcijama zabilježen je kod petogodišnjih (0,57%) i desetogodišnjih (1,60%) obveznica Italije. Austrija je putem banaka emitirala dvije milijarde EUR obveznica s dospeljećem od 70 godina.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.) LISTOPAD	52,8	53,7	52,6
2.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G) RUJAN	5,1%	5,0%	5,1%
3.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ LISTOPAD	104,9	106,3	104,9
4.	IFO indeks poslovnog povjerenja – Njemačka LISTOPAD	109,6	110,5	109,5
5.	Promjena broja nezaposlenih – Francuska (u '000) RUJAN	-16,8	-66,3	50,2
6.	Stopa nezaposlenosti – Španjolska (tromjesečno) III tromjesečje	19,3%	18,9%	20,0%
7.	Bilanca proračuna – Španjolska (u milijardama EUR) RUJAN	-	-28,53	-31,09
8.	GDP – Francuska (tromjesečno) prelim. III tromjesečje	0,3%	0,2%	-0,1%
9.	GDP – Austrija (tromjesečno) III tromjesečje	-	0,5%	0,1%
10.	GDP – Španjolska (tromjesečno) prelim. III tromjesečje	0,7%	0,7%	0,8%
11.	GDP – Belgija (tromjesečno) prelim. III tromjesečje	-	0,2%	0,5%
12.	Stopa inflacije – Njemačka (prelim.) LISTOPAD	0,7%	0,7%	0,5%
13.	Stopa inflacije – Francuska (prelim.) LISTOPAD	0,6%	0,5%	0,5%
14.	Stopa inflacije – Španjolska (prelim.) LISTOPAD	0,3%	0,5%	0,0%

SAD

Promatrano na tjednoj razini, prinosi američkih obveznica su zabilježili rast. Utjecaj na njihovo kretanje imale su izjave nekolicine FED-ovih zvaničnika koji su signalizirali da takvu odluku očekuju do kraja godine, odnosno na sastanku u studenom ili, što je vjerojatnije, na sastanku FOMC-a u prosincu. Krajem proteklog tjedna objavljen je preliminarni podatak o najvećem tromjesečnom povećanju GDP-a SAD-a u posljednje dvije godine od 2,9% na godišnjoj razini tijekom trećeg tromjesečja ove godine. Kretanje ovog pokazatelja koje je bilo bolje od prethodnog podatka i od očekivanja je povećalo špekulacije da će FED do kraja godine povećati referentnu kamatnu stopu. Ipak, na određenu neizvjesnost prisutnu na financijskom tržištu SAD-a utječe i održavanje predsjedničkih izbora u ovoj zemlji, koji se uskoro održavaju. Vjerojatnoća povećanja referentne kamatne stope, mjerena kretanjem fjučersa na FED-ovu efektivnu kamatnu stopu za prosinac ove godine iznosi 71%. Tijekom ovog tjedna održava se redoviti sastanak FOMC-a, te je tržište u iščekivanju signala sa ovog sastanka, s obzirom na to da veoma mali broj analitičara očekuje povećanje na ovom sastanku.

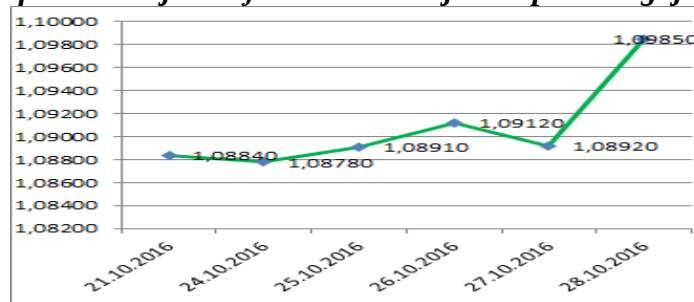
Tablica 4.: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – prvi preliminarni podatak (G/G) III tromj.	2,6%	2,9%	1,4%
2.	Indeks osobne potrošnje – prvi prelim. podatak (G/G) III tromj.	2,6%	2,1%	4,3%
3.	Indeks kuća koje čekaju na realizaciju prodaje (M/M) RUJAN	1,0%	1,5%	-2,5%
4.	Trgovinska bilanca (USD milijardi) RUJAN	-60,5	-56,1	-59,2
5.	Indeks ekonomskih aktivnosti FED iz Čikaga RUJAN	-0,13	-0,14%	-0,72
6.	Indeks prodaje novoizgrađenih kuća (M/M) RUJAN	-1,5%	3,1%	-8,6%
7.	Indeks potrošačkog povjerenja LISTOPAD	101,5	98,6	103,5

8.	Indeks radnointenzivne proizvodnje FED iz Ričmonda	LISTOPAD	-4	-4	-8
9.	Indeks radnointenzivne proizvodnje FED iz Kansas Sitij	LISTOPAD	3	6	3
10.	Broj incijalnih zahtjeva nezaposlenih za pomoć	22.LISTOPADA	256.000	258.000	261.000

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD povećan s razine od 1,0884 na razinu od 1,0985.

Graf 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Inflatorna očekivanja u Velikoj Britaniji su tijekom listopada povećana na rekordno visoku razinu, što je odraz zabrinutosti kućanstava oko utjecaja deprecijacije GBP na razinu cijena. Istraživanje koje su proveli Citigroup i YouGov Plc su pokazala da su očekivanja za inflaciju povećana na 2,5% sa rujanskih 1,7%, što je najveći mjesečni rast od kada se ove serije prate, odnosno od 2005. godine.

U prvom mjesecu programa otkupa korporativnih obveznica, BoE je kupila skoro dvije milijarde GBP korporativnih obveznica, što se može protumačiti kao ubrzani početak podrške ekonomiji Velike Britanije nakon Brexita. U prošlom tjednu BoE je kupila oko 435 milijuna GBP ovih obveznica, te je tako ukupna suma ovih vrijednosnih papira povećana na 1,99 bilijuna GBP. BoE je do sada potrošila 20% proračuna planiranog za ove namjene i za razdoblje od 18 mjeseci, a rezultat je nastojanja da se snize troškovi pozajmljivanja kompanija i podstaknu investicije usljed neizvjesnosti oko napuštanja EU.

Viši sud Sjeveroistočne Irske je presudio da zakoni ove provincije ne predstavljaju ograničenje da premijer Velike Britanije bude u mogućnosti da pokrene proces napuštanja EU. Slično pitanje je postavljeno i Višem sudu u Londonu, u sklopu kampanje kojom se tvrdilo da Vlada nema autoritet da pokrene članak 50. Ugovora o EU bez podrške Parlamenta. Viši sud u Sjeveroistočnoj Irskoj je istakao da se njegove odluke tiču zakona i prava koji važi u ovoj regiji, te ne želi da prejudicira slučaj u Engleskoj.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	CBI poslovni optimizam	LISTOPAD	-	-8	-47
2.	GDP (Q/Q) A	III TROMJESEČJE	2,1%	2,3%	2,1%
3.	Uslužni sektor (M/M)	KOLOVOZ	0,1%	0,2%	0,4%
4.	GfK povjerenje potrošača	LISTOPAD	-3	-3	-1

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EUR/GBP je zabilježio rast s razine od 0,89002 na razinu od 0,90043, dok je tečaj GBP/USD smanjen s razine od 1,2234 na razinu od 1,2185.

JAPAN

Početkom proteklog tjedna objavljen je redovito tromjesečno izvješće u kojem je BoJ zadržala optimističan ekonomski pogled na većinu od devet regija u zemlji. U međuvremenu, Reuters je objavio vijest da povjerenje japanskih proizvođača u listopadu, drugi mjesec zaredom, bilježi rast na najveću razinu u posljednjih pola godine. Japanski mediji su objavili vijest da je mala vjerojatnoća da će BoJ smanjiti kamatne stope na sutrašnjem sastanku. Također, očekuje se da će BoJ smanjiti inflatorna očekivanja za fiskalnu 2017. godinu sa sadašnjih 1,7%.

Guverner BoJ Kuroda je izjavio da bi banke u budućnosti mogle usporiti s otkupom desetogodišnjih obveznica, ukoliko prinosi na ove obveznice budu značajno smanjeni ispod razine oko 0%. Pored toga, Kuroda je istakao da očekuje da će ekonomski rast Japana ubrzati u narednoj fiskalnoj godini u odnosu na tekuću godinu, pod utjecajem boljih izgleda globalnog gospodarskog rasta.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

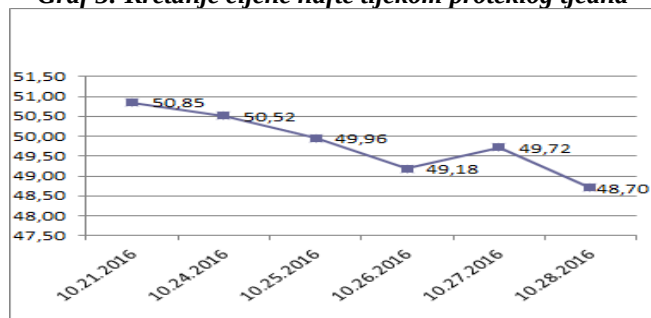
	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije (G/G) RUJAN	-0,5%	-0,5%	-0,5%
2.	Temeljna inflacija (G/G) RUJAN	0,1%	0,0%	0,2%
3.	Stopa nezaposlenosti RUJAN	3,1%	3,0%	3,1%
4.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY) RUJAN	366,1	498,3	-19,2
5.	Izvoz (G/G) RUJAN	-10,8%	-6,9%	-9,6%
6.	Uvoz (G/G) RUJAN	-17,0%	-16,3%	-17,2%
7.	Vodeći indeksF KOLOVOZ	-	100,9	100,0
8.	Koincidirajući indeks F KOLOVOZ	-	112,0	112,1
9.	PMI indeks radnointenzivnog sektora P LISTOPAD	-	51,7	50,4

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/JPY zabilježio rast s razine od 112,95 na razinu od 115,06. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USD/JPY povećan s razine od 103,80 na razinu od 104,74.

NAFTA I ZLATO

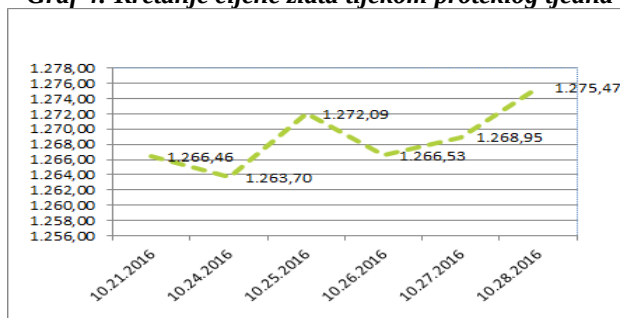
Cijena jednog barela sirove nafte je na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak iznosila 50,85 USD (46,72 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena jednog barela sirove nafte je zabilježila smanjenje. Tijekom proteklog tjedna na tržištu su se pojavile špekulacije da je nekoliko zemalja članica OPEC-a spremno da smanji proizvodnju za 4%. Međutim, zvaničnici Iraka su već ranije sugerirali da ova zemlja neće smanjiti obujam proizvodnje s obzirom na to da sudjeluje u ratnim događanjima. Ipak, tržište nije promptno reagiralo na objavljivanje ovih informacija, ali su se krajem proteklog tjedna na tržištu pojavile određene sumnje u uspjeh pregovora o smanjenju obujma proizvodnje nafte, odnosno da dogovor neće biti postignut do sastanka predstavnika zemalja članica OPEC-a u studenom. Tijekom proteklog tjedna objavljena je informacija da su američke zalihe nafte smanjene za 553.000 barela na tjednoj razini, te su ukupne zalihe smanjene na najnižu razinu od siječnja ove godine. Pored toga, objavljena je i informacija o smanjenju broja aktivnih bušotina nafte u SAD-u, nakon što je 17 tjedana zaredom ovaj pokazatelj bilježio rast. Cijena nafte je na zatvaranju tržišta u petak iznosila 48,70 USD (44,33 EUR), što na tjednoj razini predstavlja smanjenje od 4,23%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.266,46 USD (1.163,60 EUR), te je tijekom trgovanja u ponedjeljak zabilježila blago smanjenje. Međutim, govor predsjednika ECB-a Draghija je tijekom trgovanja u utorak utjecao na blagi rast cijene ovog plemenitog metala. U svom govoru, predsjednik Draghi je istakao pozitivne učinke koje niske kamatne stope imaju na gospodarstvo eurozone, odnosno da predstavljaju podršku potrošnji i radnim mjestima. Utjecaj na kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna su imale informacije o povećanju fizičke tražnje za zlatom u Indiji, ali i iščekivanje signala koji bi mogli uputiti investitore u buduće kretanje referentne kamatne stope u SAD-u. Osim toga, tijekom proteklog tjedna objavljena je i informacija da je Kina tijekom rujna povećala uvoz zlata u odnosu na prethodni mjesec, kao i da su središnje banke Kazahstana i Rusije povećale pozicije monetarnog zlata u svojim deviznim rezervama. Ipak, sudionici na tržištu zlata i dalje najveću pozornost posvećuju analizi podataka i izjava FED-ovih zvaničnika, koji bi mogli signalizirati buduće kretanje FED-ove monetarne politike. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.275,47 USD (1.161,10 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.